

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 18XCdo/11/2016
Identifikačné číslo spisu: 3212204473
Dátum vydania rozhodnutia: 02.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Darina Ličková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3212204473.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti odporcovi Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 6C 136/2012, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 14. januára 2015 č. k. 5Co 310/2014-190, takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa na prerušenie konania z a m i e t a .
Dovolenie o d m i e t a .
Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením z 10. decembra 2012 č. k. 6C 136/2012-27 uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66,- eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Zároveň navrhovateľa poučil, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie navrhovateľa uznesením zo 14. januára 2015 č. k. 5Co 310/2014-190 napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení poukázal na ust. § 1 zákona o súdnych poplatkoch, § 4 ods. 1 písm. k/ v znení účinnom do 30. septembra 2012 ako aj v znení s účinnosťou od 1. októbra 2012 zákona o súdnych poplatkoch, na § 18ca zákona o súdnych poplatkoch a na položku 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového išlo v podanom návrhu aj o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcovi súdu prvého stupňa. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že v danom prípade súd prvého stupňa konal napriek tomu, že nebola podaná

námietka zaujatosti podľa ust. § 15a ods. 1 O. s. p., odvolací súd poukázal na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v uznesení z 11. marca 2013 v konaní sp. zn. 3Cdo/102/2013, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, a preto za správne považoval aj posúdenie otázky súdom prvého stupňa, že navrhovateľovi vznikla poplatková povinnosť za vznesenú námietku zaujatosti. K tvrdeniu navrhovateľa, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca, odvolací súd poukázal na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovené vo viacerých rozhodnutiach, napríklad v uznesení zo dňa 31. mája 2010 v konaní sp. zn. 3Nc/14/2010 ako aj v uznesení z 11. marca 2013 v konaní sp. zn. 3Cdo/102/2013. S názormi konštatovanými v týchto rozhodnutiach sa odvolací súd stotožnil, a preto túto odvoláciu námietku navrhovateľa považoval za nedôvodnú. V závere odvolací súd poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2011 v konaní sp. zn. II. ÚS 124/2011.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ dovolaním, v ktorom žiadal zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov, lebo v danom prípade: a/ súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O. s. p.) - nepodal totiž námietku zaujatosti, ale návrh podľa § 12 ods. 1 O. s. p., b/ odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že jeho rozhodnutie je nielen „absolútne prekvapivé“, ale aj nepreskúmateľné, c/ rozhodoval vylúčený sudca, resp. súd nebol správne obsadený (§ 237 písm. g/ O. s. p.); o jeho povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol sudca súdu, nezákonný postup ktorého mu spôsobil majetkovú a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa v konaní domáha. Zároveň navrhovateľ navrhol, aby bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia a tiež navrhol konanie prerušiť a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) v zmysle ustanovenia § 243 O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Z obsahu dovolania navrhovateľa vyplýva, že navrhuje dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a podať Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade položky 17a sadzobníka ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky. Dôvodí, že inštitút námietky zaujatosti predstavuje procesnú obranu proti sudcovi, u ktorého má účastník konania pochybnosti o jeho nezaujatosti, ktorá sa nemá spoplatňovať pretože je jediným prostriedkom, ktorým sa účastník môže domôcť preskúmania prípadného dôvodu na vylúčenie sudcu. Poplatok za námietku zaujatosti má podľa nej povahu fakticky poplatku za vyjadrenie sa k otázke nestrannosti sudcu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo je neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. nevyhovел a tento zamietol, pretože položku 17a sadzobníka ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch nepovažuje za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky a jej čl. 46 ods. 1.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa argumentáciou žalobcu, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti mu bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu nestotožňuje. Položka 17a bola do sadzobníka znovu zavedená zákonom č. 621/2005 Z. z., pretože dochádzalo k zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti a tak k zbytočnému predlžovaniu konania. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu predmetný poplatok by mal mať povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Takéto obmedzenie je podľa najvyššieho súdu primerané a prispieva aj k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Daný poplatok za námietku sa naviac v prípade jej oprávnenosti účastníkovi konania podľa § 11 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vráti. Otázkou vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku zo dňa 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku uviedol, že nikdy nevyvlúčil možnosť, že záujmy

riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu a konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odseky 59, 60).

Z týchto dôvodov je Najvyšší súd Slovenskej republiky názoru, že navrhovateľ namieta rozpor s právom na prístup k súdu neoprávnene a preto jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. zamietol.

Ďalej dovolací súd ďalej skúmal, či dovolanie navrhovateľa smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a dospel k záveru, že ho treba odmietnuť.

V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Cdo 122/2014, 1 Cdo 264/2013, 3 Cdo 310/2014, 3 Cdo 534/2014, 4 Cdo 229/2014, 4 Cdo 235/2014, 5 Cdo 295/2014, 5 Cdo 311/2014, 6 Cdo 120/2014, 6 Cdo 304/2014, 8 Cdo 132/2014, 8 Cdo 133/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že dovolanie navrhovateľa podľa § 237 a 239 O. s. p. prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 151 a § 142 ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.